Liderii separatismului continuă să-şi impună ambiţiile lor politice

Protest al savanţilor de la Academia de Ştiinţe a Moldovei

Începutul noului an de învăţămînt le-a adus elevilor şi cadrelor didactice din raioanele de răsărit ale Moldovei o nouă şi neplăcută surpriză: datorită «osîrdiei» conducerii autoproclamatei republici nistrene şcolile moldoveneşti din localităţile din stînga Nistrului sînt trecute din nou, cu forţa la alfabetul chirilic. Prin aceasta se comite o nouă încălcare a drepturilor omului, o încercare de deznaţionalizare continuă a poporului nostru din acele raioane, o insultă la adresa intelectualităţii republicii noastre şi o ignorare a adevărului ştiinţific.

Pe parcursul mai multor ani savanţii din republică au depus eforturi enorme pentru a demonstra de pe poziţii strict ştiinţifice că alfabetul latin constituie o haină firească a limbii noastre ca limbă de origine romanică. În aceste eforturi ei se bucură de sprijinul din partea intelectualităţii republicii, din partea celor mai de vază savanţi-romanişti din Moscova, Leningrad, Kiev, din partea unor renumiţi specialişti din materie din alte ţări. Acest alfabet a prins deja rădăcini adînci în sufletele tinerelor noastre odrasle din şcoli, fapt demonstrat şi de greva elevilor moldoveni de peste Nistru, care pledează pentru alfabetul latin.

Numai în Transnistria liderii separatismului continuă să-şi impună ambiţiile lor politice, să mai ridice o barieră separatistă pînă şi acolo, unde ştiinţa, logica şi voinţa poporului nu pot admite o astfel de barieră. Numai la Tiraspol diriguitori-impostori, ce nu cunosc limba noastră literară, pot să ridice mîna asupra copiilor noştri, făcînd, după bunul lor plac experimente lingvistice inadmisibile, ce vor avea urmări extrem de nefaste pentru viitorul acestor copii. Aceste experimente, ce atentează la potenţialul intelectual al generaţiei de mîine, constituie o dublă crimă în epoca civilizată a umanităţii.

Astăzi se trece la grafia adecvată limbii în multe din statele independente — republici ale fostei uniuni. La grafia latină s-a trecut în Azerbaidjan, ea este acceptată de către găgăuzi, deci chiar de către popoarele cu limbi vorbite ce nu fac parte din grupa romanică. Numai la Tiraspol, din motive politice, separatiste, pentru moldoveni se încearcă a întoarce roata istoriei înapoi.

De fapt este vorba despre o tentativă premeditată de a lipsi copiii din partea locului de posibilitatea de a însuşi limba maternă. Fiindcă copiii de naţionalitate rusă vor putea, în caz de necesitate, să se folosească de manuale moderne din Rusia, cei de naţionalitate ucraineană — din Ucraina, de naţionalitate găgăuză — din Turcia etc. Numai copiii moldoveni din Transnistria vor dispune doar de manuale — surogate, scrise într-o limbă schimonosită, cu un alfabet impropriu limbii. Prin aceasta ei vor fi lipsiţi de perspectiva de a-şi efectua ulterior studiile la instituţiile de învăţămînt superior din Moldova, tinerii absolvenţi ai şcolilor vor fi sortiţi să devină oameni de mîna a doua, fără limbă şi fără neam, fără istorie, fără prezent, fără viitor.

Reieşind din aceste considerente şi din sentimentul de înaltă responsabilitate faţă de destinul copiilor Moldovei, noi, savanţii de la Academia de Ştiinţe a Moldovei, susţinem integral protestul Ministerului Ştiinţei şi Învăţămîntului, alte numeroase luări de atitudine în privinţa fărădelegilor tiraspolene. Condamnăm categoric acţiunile ilegale, antinaţionale şi antiumane ale liderilor separatişti, cerem păstrarea alfabetului latin în şcolile moldoveneşti din stînga Nistrului, susţinem manifestările de protest ale elevilor şi cadrelor didactice din aceste şcoli.

Membri titulari al A.Ş.M.:

Andrieş A. M., Anestiadi V. C., Corbu H. G., Ghiţu D. V., Lupaşcu M. F., Rădăuţanu S. I., Ursu A. T., Popuşoi I. S., Toma S. I.;

Membri corespondenţi al A.Ş.M.:;

Şişcanu Gh. V., Berejan S. G., Bologa M. C., Drumea A. V., Furdui T. I., Ganea I. M., Matienco B. T., Negru A. G., Vlad P. T.;

Doctori în ştiinţe:

Caşu A. I., Cioric T. P., Ciuhrii M. G., Culiuc L. L., David A. I., Dergaciov V. A., Dîrul A. M., Eşanu A. I., Evdoşenco A. P., Gabinschi M. A., Jacota A. G., Pavel V. C., Popa M. D., Postolaţii V. M., Rudic V. F., Vulpe N. I.

Candidaţi în ştiinţe:

Bobînă G. E., Bodrug I. G., Borş A. P., Botnarciuc V. T., Ciorsac M. V., Chirilov A. F., Constantinov T. S., Constantinovici E. N., Cosniceanu M. A., Demcenco N. A., Eremia A. I., Eţcu I. I., Fonari I. S., Gaidarji G. A., Gavrilov A. P., Hîncu A. S., Izman A. S., Munteanu A. I., Postică G. I., Prosira B. T., Raevschi N. D., Rusnac A. T., Volosciuc L. T., Zaporojan I. N.